

R. Maceikianecas: "Valdantieji manipuliuoja lenkais"

Autor: Jurga TVASKIENĖ
Piātek, 01 sierpnia 2014

Buvęs parlamentaras ir Lenkų sąjungos vadovas Ryšardas Maceikianecas įsitikinęs, kad visų mūsų šalies lenkų vardu kalbanti Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA) tarnauja didžiųjų partijų interesams, o šios, nors viešai kritikuoja Valdemaro Tomaševskio organizacijos veiksmus, naudojasi ja realioms problemoms pridengti.

Šią savaitę LLRA vadovas europarlamentaras V. Tomaševskis vėl pakurstė valdančiojoje koalicijoje rusenantį konfliktą dėl viceministrų, pasitraukusių iš postų dėl neigiamo Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimo. Partijos lyderis pareiškė sulaukęs premjero Algirdo Butkevičiaus asmeninio pažado, kad į energetikos viceministro postą galės grįžti anksčiau Vyriausybės vadovo griežtai sukritikuota Renata Cytacka.

„Apie šį vadinamąjį konfliktą dėl R. Cytackos, kurią LLRA vėl siūlo į energetikos viceministrus, o valdantieji to tarsi nenori, juokinga kalbėti. Juk prieš kelerius metus R. Cytacka stovėjo turbūt prie visų užsienio ambasadų su Lenkijos vėliava ir skelbė, kad Lietuvoje lenkai skriaudžiami. Nejau tai nebuvo žinoma? Ji nė iš tolo neturėjo būti prileista prie valstybinių pareigų, bet ją skyrė, nepriešta-ravo, o paskui, kai prireikė, ištraukė šią problemą“, - „Lietuvos žinioms“ sakė buvęs Lenkų sąjungos vadovas Ryšardas Maceikianecas.

Pridengia problemas

- LLRA toliau keliant sąlygas partneriams valdančiojoje koalicijoje, visuomenėje pasigirsta ne-igiamų nuostatų V. Tomaševskio atstovaujamos lenkų bendruomenės atžvilgiu. Ar iš tiesų visi Lietuvos lenkai remia LLRA poziciją?

- Jei atmestume rusų balsus, už LLRA balsuoja mažiau kaip pusė Lietuvos lenkų. Kiti pasisako už įvairias kitas politines organizacijas arba apskritai nebalsuoja. LLRA remiasi Vilniaus krašto, kur beveik kiekvienas žmogus yra kontroliuojamas, balsais. Į Vilniaus kraštą tarsi grįžo sovietmetis. Ką padarysi.

Manyčiau, kad referendumas dėl žemės pardavimo užsieniečiams akivaizdžiai parodė, jog ši situacija - ne lenkų bendruomenės problema. Vyksta politiniai žaidimai, o lenkai yra tik korta, kuria pri-dengiamos įvairios problemos, nuo kurių reikia nukreipti dėmesį. Tarkime, valdantieji sako: "Referendumo nereikia", o vos po kelių dienų V. Tomaševskis ar Michalas Mackevičius (Seimo narys - aut.) išveda lenkus prie Vokietijos ambasados (birželio pabaigoje prie šios pasiuntinybės vyko kelių šimtų lenkų akcija, per kurią prašyta pagalbos dėl neva Lietuvoje persekiojamų tautinių mažumų - aut.). Neabejoju, kad taip siekta nukreipti dėmesį nuo referendumo. Valdančiosios jėgos panaudoja lenkus kaip „lenkų kortą“.

Nesinori veltis į tuos žaidimus akivaizdžiai matant, kad lenkai tapo mase, kurią valdantieji piktybiškai naudoja savo tikslams įgyvendinti.

- Kodėl tuomet negirdėti tų lenkų, kurie tokiems veiksams nepritaria, balsų?

- Kelis kartus bandėme tokius žmones įvesti į LLRA, kitas organizacijas, bet jie iškart būna puolami ir pasitraukia. Tai jau mūsų, kurie nesutinka su V. Tomaševskiu, problema. Bet supraskite gerai - mokyklose, kuriose dėstoma lietuvių kalba, mokosi tūkstančiai lenkų vaikų: Šalčininkų Lietu-vos tūkstantmečio gimnazijoje, Jašiūnuose, Eišiškėse, Juodšiliuose, Turgeliuose. Ne kartą kėlėme klausimą, kodėl tiems lenkų vaikams, kurie mokosi lietuviškose mokyklose, neįsteigus savo organi-zacijos. Akivaizdu, jog nenorima, kad toks jaunimas susivienytų ir pasakytų kitokią nuomonę. Man atrodo, tai - dar vienas įrodymas, jog visi suinteresuoti, kad būtų tik viena - V. Tomaševskio atsto-vaujama organizacija. Tada "lenkų korta" galima be galo ir be krašto žaisti, prisidengti, nukreipti dėmesį.

Naudinga visiems

- Norite pasakyti, kad politikai manipuliuoja Lietuvos lenkų bendruomene?

- Prie V. Tomaševskio iškilimo daug prisidėjo konservatoriai, pirmieji pakvietę jį į valdančiąją koa-liciją. Šiuo metu, mano nuomone, V. Tomaševskis ne tik atstovauja, bet aptarnauja valdančiąją sis-temą - ir socialdemokratų, ir konservatorių - veikdamas Lietuvos lenkų vardu. Valdantieji viešai jo tarsi nepalaiko, tarsi kritikuoja, bet iš tiesų naudojami juo.

Tarkime, vadinamasis konfliktas dėl R. Cytackos, kurią LLRA vėl siūlo į energetikos

Autor: Jurga TVASKIENĖ
Piaetek, 01 sierpnia 2014

viceministrus, o valdantieji tarsi to nenori. Juokinga klausyti. Juk prieš kelerius metus R. Cytacka stovėjo turbūt prie visų užsienio ambasadų su Lenkijos vėliava ir skelbė, kad Lietuvoje lenkai skriaudžiami. Ne jau tai nebuvo žinoma? Ji nė iš tolo neturėjo būti prileista prie valstybinių pareigų, bet ją skyrė, neprieš-taravo, o paskui, kai prireikė, ištraukė tą problemą. Nesakau, kad aš esu geras. Greičiausiai - blogas. Bet bendruomenėje galima rasti kitų žmonių, kurie mąsto kitaip nei V. Tomaševskio aplinka. Bet ar girdėjote, kad pastaruoju metu dirbusios Vyriausybės - Gedimino Kirkilo, Andriaus Kubiliaus, dabar A. Butkevičiaus - būtų pakvietę kalbėtis kitus, ne LLRA atstovaujančius lenkus? Juk pas valdžią visada eina V. Tomaševskis, jo pusbrolis Jaroslavas Kaminskis (Vilniaus vicemeras - aut.), svainis Jaroslavas Narkevičius (Seimo narys - aut.). Net valdančiosios koalicijos sutartį prieš kelerius metus pasirašyti lenkų vardu atėjo V. Tomaševskio giminė.

Dirva Ukrainos scenarijui

- Gal Lietuvos lenkų bendruomenei tikrai kyla tam tikrų problemų, kurių valstybei nespren-džiant atsiranda galimybė manipuliacijoms, prisidengiama interesų gynimu?

- Jūs pasakykite, kuo skiriasi lenkai nuo lietuvių? Visų problemos tos pačios: emigracija, nedarbas, atskirtis tarp piliečių ir valdžios institucijų. Lietuvos lenkų net geresnė padėtis, nes dauguma jų gy-vena prie sostinės, kur lengviau įsidarbinti.

- LLRA kaip vieną didžiausių problemų kelia pavardžių originalo kalba rašymą. Ar tai aktualu visai bendruomenei?

- Kokioje, sakykite, šalyje - tarkime, kad ir nuvažiavę į Angliją - lenkai galėtų kelti tokius klausimus? Labai svajoju, kad vieną kartą mokslininkai vis dėlto išdrįstų ir surengtų konferenciją apie tai, kas iš tiesų yra Lietuvos lenkai. Jei esame lietuvių kilmės ar sulenkinti gyventojai, visai kitaip reiktų pažiūrėti į pavardžių rašybos problemą: kodėl turėtume turėti tokius vardus ir pavardes, kaip Lenkijos lenkai? Pats ne kartą įsitikinau, kad man patogiau kitaip rašyti savo pavardę nei kad jie: kitu atveju aš susiliečiau su Lenkijos lenkais, ir jie jau gautų galią man vadovauti, kaip saviškiui.

Optimalus buvo 1991 metų Aukščiausiosios Tarybos nutarimas, numatęs, kad pavardės ir vardai rašomi lietuviškais rašmenimis, bet nelietuvių tautybės asmenims leidžiama prie pavardės nepridėti galūnės. Dabar nežinia kodėl turėčiau išsiskirti iš lietuvių kitokiais rašmenimis rašoma pavarde? Kokia man iš to nauda?

Priėmus sprendimą dėl pavardžių, iškiltų didžiulė problema: dabartiniai vedliai, kurie, matai, tiek kovojo, skatins žmones keisti pavardes, ir tie vargšai šliaužios po archyvus, keiks lietuvius, nes pabandyk visiems iš karto surinkti tiek duomenų. Kita vertus, jei bus nuspręsta masiškai pripažinti tar-pukario dokumentus su pavardėmis, Lietuvai teks atsisakyti koncepcijos, kad

R. Maceikianecas: "Valdantieji manipuliuoja lenkais"

Autor: Jurga TVASKIENĖ
Piātek, 01 sierpnia 2014

Vilniaus kraštas buvo Lenkijos okupuotas.

Dabar, kai dalijama Lenko korta, tarsi nurodant, jog mes iš Lenkijos, kai keliamas pavardžių klausimas, tarsi ruošiamą dirva tokioms problemoms kaip Ukrainoje. Ar Lietuvos vadovai tai mato? Nežinau. Jiems svarbiausia gyventi nuo rinkimų iki rinkimų ir turėti keletą procentų V. Tomaševskio partijos palaikymo. Pavojų būtų galima sustabdyti, jei vadovai to imtųsi. Kurstymas, kiršinimas, visumenės skaldymas nereikalingi nei Lietuvai, nei tuo labiau - Lietuvos lenkams.

Jurga TVASKIENĖ, Lietuvos žinios, 2014 08 01.

<http://lzinios.lt/lzinios/Lietuvoje/r-maceikianecas-valdantieji-manipuliuoja-lenkais-/184798>